

TITULUS I.

Antiquus Urbis Viennensis Status.

Vienna, de qua nobis sermo est, inter reliquas decorum prærogativas non in minimis numerat, quod ab inmemorabili prorsus tempore sua deducat Exordia, & tot inter rerum vicissitudines, bellorum tumultus, hostium direptiones semper victrix evaserit, & cujusdam in morem Antæi toties prostrata semper fortior, totque post funera velut alter Phœnix gloriosior sit renata; Celebrantur undique Thebæ, & Athenæ, ac propter vetustatem suam honorantur è pulpitis, prædicantur è rostris, publicis in Lycæis dilaudantur, quarum tamen nec disjecta reperiuntur rudera, sed teste Ovidio: *Quid Pandionia restant mihi nomen Athenæ vacua*, & inania nomina circumferuntur: ubi tamen à tot sæculis Vienna adhuc integra permansit, & gloriosissimam, qualem oculis coram cernimus in Civitatem excrevit: si itaque ob solam vetustatem suam jaçantur civitates

A

aliæ,

aliæ, eò quod ut cum Cicerone loquar, antiquitas proximè ad Deos immortales accedat, non parva Civitati nostræ accrescet gloria, quòd Urbes quasque nobilissimas ætate suâ non contingat solùm, sed superscendat. Et verò licet hac in re nil certi statuendum putem, cum ipsi inter se, quorum de hoc decernere intererat Authores dissentiant, unanimi tamen cum illis sensu pronuntio, Antiquissima Viennensis Urbis esse primordia. Testantur hoc vetusta prorsus monumenta nostro adhuc sæculo Viennæ reperta, ac ad Lazii in annotationibus lib. I. Chron. Vien. cap. I. adducta, in quibus anni à mundo condito 2550. 3899. 4016. &c. Cum diversis Urbis nominibus Hebraicis litteris, quæ tamen nomina in allatis litteris non reperi, legebantur insculpti, quæ tempora si cum temporibus combinentur, Viennam centesimo octavo circiter anno post Egressum Filiorum Israël ex Ægypto jam floruisse compertum habebimus. Bina autem à Lazio in præfatis annotationibus adducuntur monumenta ipsa in Urbe Viennæ reperta, ex quibus unum solùm adferre placuit curioso antiquitatis Lectori.

Schalem Bar Baruch Venikbar Caph Beth
Tebeth

Meberiath Olam Daleth Aleph Jod Vau.

Quod Monumentum Latine sic legitur:
Salem Filius Rabbi Baruchi sepultus est vigesimo secundo Decembris, à creatione mundi quater millesimo decimo sexto. Testantur
etiam

etiam antiquitatem ejusdem Scriptores alii gravissimi, quibus accedit Æneas Sylvius, & Sabellius, qui ex Plinio & Ptolomæo ostendunt, Viennam prius Flavianam, Flavium, Vianam, Galbianam, & Juliobonam dictam, quæ prima nomina Urbi à Tito Appio Flaviano Prætoris Cohortis sub Imperatoribus Galba & Vitello imposita fuisse ex Cornelio Tacito deducunt, quod ex subjecta inscriptione, quæ Flavianæ Cohortis sub decima Legione his verbis meminit (L. Valerio prisco Viennensi Præf. II. Con. Coh. Duar. Tertiæ Thra. & secundæ Aquitanor. subintellige) Præf. Trib. leg. X. Fretens. Præf. alæ Flavianæ Præf. Fabro loc. sepulturæ D. D. publicè datus, non sinè probabilitate colligitur. Quæ inscriptio Lazio teste sic legenda est: Lucio Valerio Prisco Viennensi Præfecto bis Consuli Cohortium duarum tertiæ Thracum, & secundæ Aquitanorum Præfecto, Tribuno Legionis decimæ Fretensis, Præfecto Alæ Flavianæ, Præfecto Fabrorum, locus sepulturæ Decreto Decurionum publicè datus.

Quod si hæc fortasse alicui minus verosimilia viderentur, certius est Viennam prius Vendum, vel Vendobonnam, uti Aurelius Victor in vita Antonini Imperatoris Author est, aut Vindobonnam teste Beato Rhenano, & Strabone fuisse à Romanis, qui eam condiderunt appellatam, quæ omnia magis confirmant monumenta alia annis abhinc non multis prope Viennam reperta, quæ Civitati Vindonnæ no-

men imponunt, & insuper decimæ Germanæ
Legionis Fabianæ cohortis meminerunt, quæ
fufius in Lazio L. 1. Chron. Vien. C. 3. & l. 2.
Specul. Hon. Dom. Austr. C. 1. invenies. Un-
de etiam civitati postmodum à Fabiano, ejus-
que cohorte nomen Fabiana datum, quod de-
nud à Majoribus nostris corruptum, Bianna, &
tandem Bienna, ut cum Lazio C. 4. loquar, pro-
nunciatum fuit: quorum fidem faciunt in Co-
dice quodam vetusto, & ante ducentos circiter,
ut ex Characterè colligitur manu scripto, hæc
verba: *Vienna tempore S. Severini* (erat hic Au-
striæ Apostolus) *vocabatur Fabiana*. Quibus à
verbis non leve fundamentum deducitur, Vien-
nam jam tunc floruisse, & orbi ob Romanorum
potentiam fuisse formidandam, ac plurimas ci-
vitates quantumvis florentissimas nobili vetu-
state anteire.

Ne tamen in una vetustate Urbis glorie-
mur, cum rebus etiam exiguis diuturnis esse
quandoque liceat, Urbs hæc jam à prima ætate
sua, quod adhuc nostris est temporibus, Roma-
norum Imperatorum sedes præ aliis fuit dele-
cta, ac Imperatores sui Incolas Julium, Octa-
vianum, Augustum, Tiberium, Claudium, Dru-
sum, Cajum Cæsarem, Galbam, Vespasianum,
Nervam, Trajanum, Marcum Aurelium, Pertin-
nacem, Septimium Severum, aliosque plures
numeravit, qui tempore sat longo opportuni-
tate belli cum finitimis populis hac in Urbe sub-
ditis jura dictabant, & imperia moderabantur,
quæ

quæ certa jam erant futuræ gloriæ, quâ Vienna olim triumphatura est, præſagia, & monumenta. Vide de his Specul. Hon. Dom. Austr. l. 2. c. 1. & Lazii l. 2. c. 1. Et licet sæpius Martis infani impetu fuerit prostrata, nunquam tamen evelli ita potuit, ut non in caput, & Principem Urbium, qualem nunc miramur, excresceret, ad eum planè modum, quo quandoque suo sub cinere latitans favilla ad tempus deliteſcit, quæ nihilosecius leni excitata flamine in tantum_ erumpit incendium, quod summis etiam, ac angustis palatiis supremum exitium minitatur. Ne verò in immensum oratio decurrat_, non hîc, quod Cornelius Tacitus de amore German. fusius differit, nobis mens est describere turbines, & prælia, quæ gentes variæ adversus Germanam fortitudinem suo sæpius damno attentârunt, neque primas Urbis hujus vicinorumque locorum direptiones depingere, quibus succumbere quandoque invictam alioquin Urbis nostræ potentiam erat necesse: quid enim tam forte unquam fuit, aut esse poterit, quod non eventu aliquo si non omninò, ad tempus tamen fuit suppressum. Non primam mundi faciem diluvio universali deletam, non Monarchias quasque potentissimas ab aliis devictas in exemplum adferam, quotidiana experientia creatas res omnes perpetuò non esse sibi constantes, abundè super declarat. Illud certò prodigii, & summæ gloriæ loco ducendum esse_ existimo, Viennam, licet ad tempus obscura-

tam, nunquam tamen fuisse deletam, ut—
non copiosiore lumine orbi fulgeret, & posteri-
tati. Licet enim communi reliquis excidio
Bellonæ incendium etiam hanc Urbem nostram
involverit, & splendorem illius quingentis an-
nis, (tanto enim tempore deserta permanfit)
oculis posterorum eripuerit, aurum tamen imi-
tabatur, quod purius ex igne, quam intrârat,
egrederetur: Nam cum hac de causa Marchio-
nes Austriæ (nondum enim Archiduces nomi-
nabantur, sed tempore Friderici II. uti Cuspi-
nianns, Münsterus, & Lazius autumant, Au-
stria Archiducatus dicta est) Melicii, qui locus
tum temporis Austriæ Metropolis erat, reside-
rent, Leopoldus Pius, Sanctorum postea Cata-
logo adscriptus, devictis Hungaris, & ex Au-
striæ finibus ejectis secundo Danubio descen-
dens, Aulam sibi ad apicem montis Cessi ex-
struxit: nondum Vienna suis à ruderibus erat
effossa, sylvestres arborum tapetes adhuc lo-
cum incultum retinebant, & unicum solum ar-
busta inter Venatorum erat receptaculum—,
quod viciniae illi nomen vulgò **Pürckhoff** (cu-
jus in memoriam Leopoldus I. Aug. Rom. Imp.
anno 1670. supra tectum aulae suae cervum, &
Venatorem ex Lamina cuprea poni curavit)
imponebat: cum successu temporis evelli arbo-
res, & similia plura tuguria ædificari coepta, do-
nec ex aulae primoribus quidam Majores con-
dere domos, & Henricus II. Leopoldi Sancti Fi-
lius decimo quarto regiminis sui anno Vien-
nam

nam incolere, & in Urbem formari mandaret: restat adhuc hodie ipsa in Urbe truncus quidam arboreus ferro circumdatus ad domum quandam, quam vocabulo communi beyrn **Stoß in Eysen** nominant, qui in memoriam manet relictus. Desiniebatur verò Urbs ipsa angustiori longè termino, ac modo miramur, neque ædificiis tam copiosis, neque districtu tam amplo extendebatur, siquidem Monasterium ad Scotenses dictum, plateæ Dominorum, Carinthiaca, Pistorum, Forum altum, Aula, **Wolzeil/Graben/** Gradus B. V. & quidquid vicinia illa includit, nullo adhuc Civitatis muro comprehendebantur: donec eam Leopoldus VI. cognomine Virtuosus, splendidis ornari ædificiis, Mœniis cingi, & propugnaculis muniri, ac ità fecit ornari, ut jam iterum adversus fidei, aliósque hostes firmissimum præsidium, Mercimoniorum diversorum Emporium, florentissimarum sex Nationum Germanæ videlicet, Hungaræ, Italæ, Bohemicæ, Polonicæ, & Sclavonicæ commune hospitium, & Imperii tandem Romani, ac ipsius mundi effecta sit gemma, & ornamentum.

